

24.03.2025 **Завдання колоквіума з курсу КОМ**

1. На відрізку $\Omega = (0, 2\pi) \subset \mathbb{R}$ задано функції $u(x) = \sin(2x)$ та $v(x) = \cos(3x)$.
Обчисліть їхні норми в просторах $L^2(\Omega)$ та $H^1(\Omega)$.

2. Задано симетричну додатно визначену матрицю $A = \{a_{ij}\}_{i,j=1}^N \in \mathbb{R}^{N \times N}$, вектор $F = \{f_i\}_{i=1}^N \in \mathbb{R}^N$ та квадратичний функціонал

$$J(v) = (Av, v) - 2(f, v) \quad \forall v \in \mathbb{R}^N, \quad (1)$$

де $(u, v) = \sum_{i=1}^N u_i v_i$. Покажіть, що задача мінімізації

$$\text{знайти } u \in \mathbb{R}^N \text{ такий, що } J(u) \leq J(v) \quad \forall v \in \mathbb{R}^N \quad (2)$$

коректно сформульована.

3. На відрізку $\Omega = (-1, 1) \subset \mathbb{R}$ побудовано сітку вузлів $\{x_i\}_{i=0}^N$, $x_i = 2N^{-1}i - 1$, та відповідну їм систему кусково лінійних базисних функцій методу скінченних елементів $\{\varphi_i(x)\}_{i=0}^N$ з властивостями $\varphi_i(x_j) = \delta_{ij}$, $i, j = 0, \dots, N$. Обчисліть

$$\sum_{i=0}^N \varphi_i(x) \quad \text{та} \quad \sum_{i=0}^N \frac{d}{dx} \varphi_i(x).$$

4. Покажіть, що білінійна форма

$$a(u, v) := \int_{-1}^{+1} [u'v' + (u' + u)v] dx \quad \forall u, v \in V, \quad (3)$$

визначена на просторі

$$V = \{v \in H^1(\Omega) : v(+1) = 0, \Omega = (-1, +1)\}, \quad (4)$$

є обмеженою і V-еліптичною.

5. Покажіть, що лінійний функціонал

$$\langle l, v \rangle := \int_{-1}^{+1} v dx \quad \forall v \in V, \quad (5)$$

визначений на просторі

$$V = \{v \in H^1(\Omega) : v(+1) = 0, \Omega = (-1, +1)\},$$

є неперервним.

6. Розгляньте варіаційну задачу:

знайти $u \in V = \{v \in H^1(\Omega) : v(+1) = 0\}$ таку, що

$$\int_{-1}^{+1} [u'v' + (u' + u)v] dx = \int_{-1}^{+1} v dx \quad \forall v \in V. \quad (6)$$

Обчисліть кусково лінійну апроксимацію МСЕ її розв'язку з допустимою відносною похибкою його наближення в нормі простору $H^1(\Omega)$, яка не перевищує 10%.

7. Намалюйте графіки всіх кусково лінійних базисних функцій $\varphi_i(x)$ простору апроксимацій $V_h \subset V$ для задачі (6) у випадку використання сітки з $N = 4$.

8. Розглянемо варіаційну задачу:

задано $\Omega = (0, L) \subset \mathbb{R}$, $A, B, f, g \in C(\Omega)$ та $\bar{N}, \bar{M} \in \mathbb{R}$;

знайти пару $\psi = \{w, \gamma\} \in \Phi$ таку, що $\Pi(\psi, \varphi) = \langle l, \varphi \rangle \quad \forall \varphi = \{y, \xi\} \in \Phi, \quad (7)$

де

$$\Phi := \{\varphi = \{y, \xi\} \in [H^1(\Omega)]^2 : \varphi(0) = 0\},$$

$$\Pi(\psi, \varphi) := \int_0^L [A\gamma'\xi' + B(w' - \gamma)(y - \xi)] dx \quad \forall \psi = \{w, \gamma\}, \varphi = \{y, \xi\} \in \Phi,$$

$$\langle l, \varphi \rangle := \int_0^L (fy + g\xi) dx + \bar{N}y(L) + \bar{M}\xi(L) \quad \forall \varphi = \{y, \xi\} \in \Phi.$$

Покажіть, що лінійний функціонал $l: \Phi \rightarrow \mathbb{R}$ неперервний на просторі Φ , а також, що білінійна форма $\Pi(\cdot, \cdot): \Phi \times \Phi \rightarrow \mathbb{R}$ теж неперервна та Φ -еліптична на просторі Φ .

